

NOVINE

Pobožen, družbeni, pismeni list za vogrske slovence.
PRIHÁJA VSAKO NEDELO.

Cena Novin je na leto:

Doma . . . . . 3 K.
v Ameriko . . . . . 6 K.

Dobij se
Novine Marijin list i Kalendar Srca Jezušovoga pri
KLEKL JOŽEFI,
vpok. pleb. v Čerensovcih,
Csorföld, Zalamegye. Naročnina i dopisi se tudi k tomu
moro pošilati.

za naročnike Marijinoga lista, je Novin cena če
se jih od štirih več na eden naslov pošila, doma 2 K.
v Ameriko vsakom na njegov naslov . . . . . 5 K.
Cena ednoga falata je doma za naročnike Marijinoga
lista 4 flere, za nenaročnike 6 flerev.

„Moč je šla z njega.“

Tak pravi sv. evangelium, ka je z Jezusa posebna nekša moč šla, štero je čüto vsaki, kí se je blüzi njega zdržavao, kí je reči njegove poslúšao, kí je čüde njegove vído.

Tüdi med tístimi, kí so njegovi verni naslédnicje bíli na zemli nájdemo vnogetakše, z šterih je — ka mo to isto reč rabili — „moč šla.“

Od sv. Franciška assiškoga čtému vu njegovom življenjepísi, ka so njegovi bratje, francíškanje, vu ednom svojih kloštrov ednoga gobavca mel med drúgimi vnoými betežnikami. Té gobavec je tak božen i neprijéten človek bio, ka so si bratje gučali, ka je zná bíti od hüdoga dúhá obsédjeni. Kem bole so njemi dvoríli, tem bole je kono njé, celo zbio je večkrat svoje dvorbenike pa z grdimi rečmij je psüvao Jezusa i bl. D. Marijo. Na slednje se se bratje tak razžalíli nad njím, ka so ga šteli povrčti i nháti na samoga sebé. Samo, ka so to ne vüпали včinití brezí toga, ka bí opítali Sv. Ferenc, kí se je te v ednom bližájem samostáni zdržavao.

Sv. Ferenc zvedívi od toga človeka, ga je šo pohájat i stopivši vu hišo, njemi je pravo; „Bog tí daj mír, lübi brat moj“. „Ka za mír mam jas čakati od Boga“, je odgovoro gobavec, „kí mi je vzéo mír i vsa dobra pa na gnjifloga i vonjéčega napravo?“ — „Potrpljenje mej, sin moj“, odgovori Sv. Ferenc, „Nevole so nam na zveličanje dúše dáne na tom svetí pa nam velki hasek prineséjo, či je mírovno prenášamo“. Na to betežnik: „Kak bom prenášao moja trpljenja, štera me noč i den mantrájo? Pa da bí mi ešče te tvoji bratje rédno dvoríli, kak je potrebno“.

„Dobro je“, odgovoro je Sv. Ferenc, „od sega mao bom tí jas sam dvoro,

povej mi ka, želeš zdaj.“ „Prav de tak“, odgovori betežnik, „te pa me operí zdaj nájobprvim celoga, záto, ka tak vonjam, ka sam sebé nemrem več premáhati.“

Sv. Francíšek je na to včasi vodo velo segrevati, sam je pa šo, nábrao díšéče rože pa je vrgeo vu vodo. Pa z tov vodov ga je začno slečenoga po celom telí umívati. Pa čüdno, kak so se ga tíkale roké sv. Franciška, tak je šo beteg z njega pa tak se je tüdi razpüščávo léd njegovoga srca, ka je na slednje sebé zdravoga vídivši z velikim glásom jočéč skrikno: „Jaj meni, kí sam pekla vreden zbog razžaljenj, štera sam proti bratom véino pa zbog grehov, z šterímí sam mojega Bogá razsrdo!“ Pa šče jočéč želo spoved íno se je spokoro pa z cela drúgi človek gratao.

To je tísta Kristušova moč, štera je z sv. Franciška šla.

Tá moč je šla z sv. Stevana prvoga vogrskoga krala, kda je vu noči príšeo neprijáteo, ka bí ga vmoro zmečom pa njemi je meč z rok spadno i on na kolinaj proso Svétca za odpüščenje.

Tá moč včini nemirovnoga vsakoga grešnika, kda z bogabojéčím človekom príde vküper. Vnogi grešnik se ogíble ozdaleč poštenih lüdi, ár nemre prestátí pogléda njuvoga.

Kí je pa dobroga nakanenja, on pa kak či bí sunce zasijalo na njega, tak se razvedrí dúša njegova, či je z dobrim človekom príšeo vküper.

Tá moč je moč Sv. Dúhá, štera kak sunčeni trák sija z bogabojéčega človeka tem bole, kem bole slüzi té človek Bogi, kem bole zavrže greh ino ide naprej vu dobrom, kem bole čuva miloščo božo, štera je vu njem.

Glejte bogabojéčo mater. Ona ne kriči, ne psüje, je mírna, dela svoje delo, pár reči povej pa jo vsa deca včasi bogajo. Glejte pošteno, prav bo-

gábojéčo devico. Eden pogléd njén dojde, ka zanemí okoli njé božen dúh pa se njoj ne vüpa približavati níkak. Vu hiži pošteni krščanski staríšov deca tüdi ne psüjejo pa šče lücki razvüzdanec se pošteno ponáša tam, či notrí príde. Záto, ka je tam vu zráki moč boža okoli tistih lüdih pa šatan more tam zanemiti.

Záto se vsaki oča, vsaka mati, vsaki, kí má podložnike okoli sebé v prvov vrsti naj za to skrbí, ka vu njem bode moč Sv. Dúhá pa de te tá moč šla vó z njega tüdi vu ove, kí so okoli njih. Pa vu toj moči se hüdoben ali pobogša i gráta dober, ali pa zavrže lüdi, prí šterih hüdobja ne dá částí pa sí pošče prijátele spodobne sebi.

Bojna.

Zíma je tü, késnojesensko vremen se je zmešalo, blato i voda vse okoli pa si lüdjé čas májo pogučavati, ka prej z Rusom mir sklenemo pa ka tam na rususkom že ne bojov — med tem pa naše novine ministra zvünešnjih poslov píšejo, na rususkom pa sam minister pod svojim iménom ogláso celomí svetí, ka se mešamo, ka od míra ešče nemre gučati, ár je ešče ni eden národ ne dozday doségno z tem bojom, ka je doségnoti šteo. Vojska pa trpí dale vse okoli. Po ravnicaj v blati po goráj pa vu velkom snegi že, ka se komaj gíblejo naprej. Pa de trpo tak celo zímo, ár tá zíma ne bode čas počítka, líki zná bíti ešče vékših bojov čas.

Rázlične novine píšejo, ka Rus znova šče začnotí naednok na celov svojoj liniji — či de mogeo. Pa mí etí ne vemo kak bode — vüpama se vu Bogi, kí nas je dozday pomágao pa nas na dale tüdi pomore. Med tem se pa spomínamo naših pokojnih vojákov, kí so prelejali krv za nás, za naša ogn-

jišča, za žene, starce i deco pa zdaj mirno spijo vu daléšnji grobaj.

Rázlična poročila so eta:

Na Rusoskom. Guč je bio, ka rusi zdaj na celoj liniji naednok začnejo napade proti nam, med tem so v Dobrudži na Konstanzo strelali pa pri iztoki Dúnave búre razbíli, ka je Mackensonova vojska mogla za volo povodni malo názdrt ití. Konstanco pa Černavodo držimo. V Karpatoj okoli Kimpolunga skušavajo predreti našo linijo, da so pa že onemogli, ka pomalí mí idemo naprej. Pri Skrobaví smo zavzéli 3400 rusov i 27 mašinski-púšk.

Romansko. Leva linija rususka se je prikapčila z desnov romanskov. Na Romanskem so rususki vojvodje vzéli prek voditelstvo. Linijo kre Dúnave rususka vojska brani proti Bulgarcom. Romanje samí pa pri našoj meji bránijo prehode med júžminí Karpatami. Prehod so si naši predrli proti Campolungi kre reke Alute pa proti Predeáli. Té linije se približavajo edna k ovoj od Campolunga na ízhod i od Predeala na júžni zahod. Cio je Sínaja pa Ploesti proti Bukaresti, glávnimi mestí Romanije. Vojska tú napreduje pomalí vsaki den.

Taljanje so dokončali štíri dni trpéčo devéto offenzivo, ali devéti napad proti Trsti vu dolí Vipave pa niže dolí od Gorice. Zgúbili so ogromno dosta lúdi, zostrelali grozno vnožino strlíva pa so ostali tam kde so bili.

Na Francuskom so francuzje i angleži slednje valove celoletnih bojov poslali proti nemškoj vojski kre potoka Somme pa okoli Verduna. Pri Verduní so celí den strelali francuzje od útra do večéra na prázno trdnjavo Vaux, štero so nemci že vnoči naprej povrgli. Posrečilo se njim je trdnjavo z zemlov vednáko včiniti brezi toga, ka bi ednomí nemškomí vojaki škodili.

Zgúbe letošnje rususke je popisalo Kijewsko društvo. Zgúbili so poldrúgo milliono lúdi. Romanskoga šerega je že polovica vkraj pa šče komaj osem tjednov, ka boj pelajo. Taljanje so v slednji štíraj dnévaj povrgli na bojišči do 30 jezér lúdi. Angležje si glavé terejo, kde bí vzéli več vojske. Francuzje pa že ne imajo nikše rezerve.

V Romániji je naša vojska dozdej 1000 kvadrátkilometrov zavzela. Románje se vúpajo, ka za volo zíme ne bodemo dale mogli. Bomo že vidili.

V Macedoniji pa okoli Soluna francuski vojvoda Sarrail ostánke srbski šeregov pošila naprej v boj tak, ka či de ešče en čas tak šlo — Bolgari njim močno i zmagovito, delajo proti — te Srbski vojakov pomali nikaj ne ostáne.

Dom i svet.

Poljska sloboda se je oznánila 5-ga novembra. Naš presvetlí kral Ferenc Jožef, ino nemški casar Vilmoš sta na té den dalá vó odrédbe, ka namenita poljskomi národi, šteri je že 100 let jéčao pod rususkim jármom, nazájpostavíli starinsko králevíno. Vu Varšavi i Lublini so se té odrédbe z velkov slovesnostjov razglásile. Polski národ se je té dnéve vsešírom razveseljávao nad tov velkov dogodbov, lúdjé so se na cestaj obímali od velkoga veselja pa vu vsoj formi hválo dávali Bogi za to velko radost.

Rímskoga pápe štálíš, píšejo novine, je vsaki den težejši. Najše se je celo miníster na taljánskom, sociáldemokrat Boselli, šteri je v Milani proti sv. oči gučao. Katoličanci zdaj želejo, naj té minister dolipoloži svojo slúžbo, da so pa neprijátelje vere močni tam pa ne vemo, či šče kaj húšega ne príde za pápo z tej zmot.

Rekvireranje zrnja se je zvršilo v našoj okolíci. Kí je meo víšešnje, je rad dao, kí pa ne meo, je ne mogeo dati. Či se čedno razdelí, bode žívež do nove žétve. Hvála Bogi za té pov. Potrata je pa inda túdi ne čedna, tem menje zdaj, ka smo tak tesno obkoljeni od neprijátelov.

V Ameriki so znova Wilsona zébralí za predsednika. Právijo, ka je on ne tak prijateo nam, kak Hughes, kí je proti njemi gorístopo — pa z takše dalečine teško to obsodíti.

Deutschland imenúvani nemški podmorski čun je znova prišeo v Ameriko z rázličnim blágom, ne ka bí se njemi kaj zgodílo. Z tem nemci svedočíjo, ka njim angležje nemrejo preprediti trgovino z Amerikov, kak štéc bi radi.

Od jetike.

(Po spisi ministra za znotrašnje zadeve.)

Ogni se takše kréme, v šteroj na tla plújejo; v takšem prostori če plešejo, prah zgrožajo i beteg širijo. Kelike je ples že v jetiko spravo i v rami grob zrúšo! Če dúhovnik predga proti njemi, pravite, ne vošči nam veselja. Kaj te pa pravili zdaj, kda vas minister, svetski gospod odvračúje od kréme i plesa? Pa on samo telo, zdravje vaše gleda, dúhovnik pa še dúšo, to je oboje; zato ga bogajte.

V mnogih krémah je jedilna šker nesuažna, stolni robci zamazani; v takša mesta ne zahajaj; če si pa prisiljen, mej lastno šker i lastni stolni robec (salvet).

Dober tisk.

3. Pravo sam — ka morete marati za to, ka čtíte ino ka pri prebérnji knjig i novin pazlivi morete biti. Naj ne bi tak obhodili, kak ono dete, štero je odišlo črešnje iskat i med ploton je najšlo lepe rdéče jagode, štere vživavši se je zagiftalo. Ár so jagode čemérne bilé i nišče njemi je ne povedao, ka je ne vsaki rdéči sád črešnja. Kak na poli i v logi čemérne rastline i gobe rastéjo, tak se v knjigah i novinah túdi čemérne, morilne reči i misli znájdejo. I kak lepe se one kážejo! Kak rusoske mlake ozdaleč lepoj zelénoj fárbi plavajo, da bi z dišéčimi korinami bile splóhnosplóh potorejene, samo gda k njim človek blúzi stopi, te čúti njuv mrzéči zdihét, i vehni beteg se z njih kadi, — takše božne novine túdi z lepimi, prilíznimi rečmi človeka v dúševno pogibelnost pováblajo. Jalne one, kak kača, štera je naše prve roditele v greh zapelala. „Jeli ščéš vse znati“ spítáva ona Evo? Božne novine túdi ne skládéjo vó včasí vse nevernost i húdobo, nego po mali vučéče, presvečúvajoče zaprprajo dúšo.

I zobstom se močíte, ka ste vi stálnejši katoličanje, kak ka bi vás mogle zapelali kakše božne novine: Tak stojimo z tém delom, kak niki gospod, šteri se je šteo v eden velki váraš pelati, ali kočíš je zablodo i v eden drúgi váraš ga je pripelao. Gospod se zaprva čemerio, ali sledi si je zgučao: „Či smo že v tom váraší, hodino i pogledaimo ga!“ Vi zagotovo neščete stopiti v váraš nevernosti ali, nanč vpamet ne vzemete, gda vas novine, kak blodni kočíš tá pelajo, i gda že dúša vaša vpametúje nevernost, te si mislite: Ne sem šteo toti tak daleč priti, ali či sem že esi prišeo, malo okoli poglédnem... Z velkoga várašá pa človek z práznov žebkov i vnogimi cotami oklajeni pride domo. Máte vi túdi velko vrednost, štero ste si po svestvah i sv. mešah pripravili, z šterov si lahko večno zveličanje kúpíte, — pazte či do vas kočíšje božnih novin v grešne, razvúzdene varaše vozili, hitro potrošíte správljeno vrednost i na dúšo gledoč cotavi domo pridete.

Z božnoga čtenjá se nevedno v vaša srcá vkrádnejo húda želenja, dvojnost, nezadovolnost, odórvanje vsega ka je pobožno, tak kak si na domáče pohíštvo séde práh. I či bi ravno dúša vaša močna bíla, kak grád, šteroga ne morejo notrivzétí neprívátelje li de vam tam okoli vüh muvila vas drázila máha, štera de vam naopačna dela pripovedávala. Pazte, naj gda knjigo i novine

v roké vzemete, ne bi čemér, nego slatki méd z njih cécali; naj gda sčéte kaj lepoga čteti, se ne bi na telovnost pobúdjávali, naj gda se sčéte potolažiti v vašem teškom stáliši, se ne bi vam vüsta na mrrranje i psüvanje opdrila; pazte, naj ono, štero ste za svéto i božánsko spoznali, knige ne bi zamazale, — pazi naj te knige i čtenjé ne vkani, od Boga ne odtrgne.

a) Prišli smo tak k božnomi tiski. Ščém ga ešče bole odkriti. Što piše takše božne knige i novine? Dobro pláčani, nájvečkrát nanč ne okrščeni pisatelje, šteri samo na to glédajo, naj bi si z svojim perom, kak nájveč penez spravili. Vsakša reč njuva je pláčana i kem vékšo láž širijo, vse več penez notripometéjo. I zakaj to činijo? Zakaj pávuk svojo pavučino predé? Naj bi se v njem mühe zgrabile. Oni túdi záto nalečéjo svoje skopce, naj bi za sébe proti Bogi i Matercérkvi kak nájveč túdi zgrabili. Jeste edna riba, štera z svojega tela motno tinto škropi, naj ménše ribe njo ne bi vidile i tak bi njé ležej zgrábila — zmešlingo delajo oni božni pisatelje túdi, naj bi za sébe ležej rúbili.

Od škode i kvára božnoga tiska mi nanč ne trbe gučati. Zadosta de, či mo se zazávo na robe šteri, vu vozi sedijo i od njih spitávo, kakšo moč májo božne knige. Detečo dúšo skvarijo, deklina i ženske na húdo pot pripelajo, možke v nevernost sünejo, držino proti delodavci hujštijo.

b) Pa ka bi moglo biti pozvánje tiska? Vtišavati pozlivost. štera človeka na húdo pela, lúdstvo na lúbézen i poštenjé véčiti; brániti sirote i dovice, pomagati slabe proti močnim, veška dela dogučati; greh, húdo bo preganjati. Dobre novine véčijo domolúbnost, deco na lúbézen do starišov, one pázijo, naj bi se zbrdržale desétere bože zapovedi. Dobra kniga dá človeki zavüpanost na božo volo. Dobra kniga potolaži naše srcé v teškom časi.

Glási.

Od naših vojakov. Mrtev je: Vučko Štefan domobr. 20 dpp. z G. Bistrice, 18 let star sin Vučko Ivana; spadno je 27-ga oktobra: na glas dao Forjan Štefan pajdaš; ostavo tužne stariše, brata i štiri sestre; oča so na njegovo mesto stopili; te tjeden so odišli pod orožje. Srce Jezušovo naj da večno korono pokojnoga dúši, njegovim ostalim tužnim pa tolažbo. *Vlovljen je: Tkalec Štefan pešak 71. pp. z D. Bistrice; Csizmadia Martin, dom. 20. dpp. z G. Bistrice; g. Markoja Franc,*

vučitelj z Črensovec; ranjen je prišo v romansko ujetništvo, kak naznanja nadporočnik Dr. Müller Andraš.

Ka lüdjé kadije? Na mestáj lipovo listjé. Dobro je túdi malimino. Ešče bogše je orehovo pa kopinino. Trsova skorja je že kaj posebnoga. Lipovo cvetje je tak, kak túrski nájbolši duhan. „Divji duhan“ z loga pa že samo vödebrani samci májo. To je nevolal Ništeren moški že obetežao od tákših rastlin, da ga pa žela li mantrá pa znova íšče kakše rastline, šterimi si beteg rédi. Ženske právijó, ka ne sila kaditi. Prav bí bilo. Moški se naj odvádijo od dohána, ženske pa od cukra pa de vsaki leži živo.

Železni krajcarje so se vödáli 10-ga toga meseca. Za krajcare je zovémo, po pravici sta 2 filera. Forma je takša, kak je dozđaj bíla, samo farba de čarna, kak vidimo pri 20 fileraj.

Žajfo od séga mao túdi maximerajo, to je vöpovejo, ka se nesmi dragše tržiti kila od 4 koron. Rédila de se samo edne fajta slobodno: Taksa, štera 30 procentov masti má v sebi. Vej je že čas, ka se nekaj naprávi z njov, liki to je pítanje, jeli te dobí što žajfo?

Kak se kúha domá žájfa? Pri vsakoj kmétskoj hiži so včási kakši ostánki masti. mesovjá, pokvárjeni oli tikveni, pa drúge spodobne stvári, štere so vse dobre za té poseo. Celo prasé, ali kakša štéc stvár se z kostmí vréd leško za to rabi z dlakov pa zevsim vréd zvün gnojá. Kúha se pa etak: Na 3 kile maščalage se vzeme 1 kila kristálsode, k tomi se vlejí 15—16 litrov z domáčega pepéla narejenoga močnoga lúga pa se tak kúha 2—2½ vüre. Te se pene (žájfa) dolizagrábijo, voda se dene k stráni, ár je dobra za kakše písano blágo za pránjé, koteo se sčisti pa se te čisti lúg vlejí vnjega znova telko kak obrvim ino se pene šče te 1—1½ vüre vtom kúhajo — na slednje se dolipoberejo, v kakšo kíšto denejo ino posušijo pa je žájfa gotova.

Vnogo svetliva májo ešče izda nisterne hiže, ka do polnoči svetijo dečákom, šteri po večeráj tá hodijo Bogi čas počitka kradnot. Ništeren šče cveke trži pa na kaputi gledalo nosi, liki míra nema domá. Matere bi je mogle k klopi zabiti domá za zádne robčeke, štere šče túdi májo.

Prepovedana mlečna kava. V Budapešti je poglavárstvo prepoved dalo, ka se odvečara za júžino nindri ne smeje mlečna káva dati. Z tem vnogo mleka príšparajo, ka ga več ostáne za deco pa za betežnike.

Brezpogojno varnost

pred ponaredbami imajo vsi prijatelje Fellerovega fluida in rastlinskih esenc z znamkov „Elsa-fluid“. To naj bo povadano samo v obrambo pred menjvrednimi ponaredbami, što se ne pozna „Elsa-fluida“, naj povpraša zdravnik, kak zanesljivo učinkuje

proti kašlji in pranim bolečinam

kak voda za grgranje in vribalno sredstvo. Predbojske cene: 12 malih ali 6 dvojnatih ali 2 špeciální steklenici staneta prosto poštnine samo 6 kron, 48 malih ali 24 dvojnatih ali 8 špeciálnih steklenic poštnine prosto, 20 K pravo edino pri lekarni **E. V. Feller Stubica centrala br. 146 (Hrvatska.)**

Fellerove želodec krepčüjoe, odvajalne rabarbara kroglijice z znamko „Elsa-kroglijice“ (6 štatljic poštnine prosto 4 krone 40 fil.) so prave le z znamko „Elsa kroglijice“.

Cista koža na lici

i na rokah, kaj pri vno-gih ljüdeh obédüjemo, dadvojoprednost svojim lastnikom. Najobprvim za celo telo je potrebno, naj koža zdrava bo, zato ka samo tak se moremo skoz njé prav zračiti. Obrdügim je pa to túdi podrebno, naj našim bližnjim z nezdravov kožov mržnje napravimo. Nečista koža, brlizege püščajci, šplinte, lise, mozolčki, bradajice opeklina itd. pa večkrat to zroküjejo, kaj je pa túdi škodljive za dihanje kože izáto túdi nezdravo. Vnogo jezér moškóv i žensak rabi pri zdravljenji i čuvanji svoje kože Fellerovo „Elsa“ pomado za brambo lica i kože, štere cena je 2 koroni, ali 2 tegleca franko 5 koron. To vrástvo ne škodi, kak vnogo reči za lepšanje kože ponüjenih. Odstráni betge kožne, obráni od pečeline sunea, šplint, odprávi püščajce, spokaline itd. Na mesto grizečih i večkrat škodljivih žajf rabimo Fellerovo liljisko žajfo (1 kor.), ali pa Fellerovo borax-žajfo (80 fil.) i praš za mujvanje, (borax prašek) 1 koron.

Vlasjé močno rastéjo

po Fellerovoj „Elsa“ Tannochina-pomadi za vlasé. Lonček 1 k 60 fil., močnejše kakovosti II št. 3 k. Krepi kožo na glávi, zabráni pišlivost i rano oserelest, pomore k zrasi močnih, zdravih vlási. Nema škodljivih snóvi v sebi zato má pred škodljivni pomadani prednost posebno pred čistimi, štere ponüjajo nevučeni lekarništva. Za mustace je najbolša Fellerova mast za 50 fil. Naróčitve pošlimo neposredno na Feller V. Eugen lekarnika, **Stubica Centrale br. 146. (Zagr. žup.)**

Osemjezero koron v pšenici. V Bački kmétsko lústvo drobne peneze jako skriva. Zgodilo se je v ednom mestí, ka je níkši Maximoviti Simo zváni vért pšenico odao pa kda je vóšípaó, se je 7940 koron penez naišlo v njoj v samí 20 i 10 fileraj. Vzéli so njemí je pa so njemi banke dáli. Tú opomínamo vse, ka do níkl 20 filerje samo do novoga leta valáli!

Krumplov sir. V „Slovenskom Gospodar“-i nam popíše níkák, kak se rédí sír iz krumplov. Dobro de nam to znati i skušati, deca bi ga rada nesla v šolo, či bi ga mela. Rédí se etak: 5 kíl beli ráhi krumplov se skúha, olúple pa dobro zdrúzga. K tomi se zmeša 1 kíla kísiloga mleka (eden liter) pa níkelko kúna. Kisilo (sédeno) mleko more biti prav gosto pa ne vodeno. Té zmes se naj dobro zmeša pa po leti dvá, po zímí štíri dní naj stójí v kámri. Po tom se dobro vkúp zmesi, se razdelí na falate, štéri se te zdevajo v košarico pa se pokrijejo, ka ne prídejo do njih múhé, se posúšijo na zráki v senci pa se te zdevajo v kamro v kakši za to prípráveni lonec, kde stójí 14 dní pa je te že dober sír za jesti.

Točen človek pride v življenji naprej, če tak vredí svoj čas, ka ne izgúbi níkaj časa. Na žalost je jako mnogo netočnih lúdi, tomi kriva je dostakrat slabo idoča žepna vúra. Dobre in zaneslivo so znane švicarske vúre, te se pa dobivajo že od 4.40 K naprej v svetovnoj razpošiljalnici. H. Suttner; ta ima sama lastno protokolirano tovarno vúr v Svici in glavno zastopstvo tvornice vúr „ZENITH“ in more brez prekúpovalcov sama odavati. Takša švicarska vúra trpi duže kak 3 cene bazarske vúre in ide vsikdar točno. Sto hoče vúre ali zlatnino i srebrnino kúpiti naj zah-teva zastonj krasen cenik od H. SUTTNERA v Ljubljani št. 945.

Pogostni pojavi bolečin v prsah so pri mnogih ljúdeh čestokrat le posledica zaprija prs proti friškomi zrakí. Bolečine zaštino po obleki narejene, z šterov če ne bi prsi bila pokrita, bi krv hitrej krožila i opisane bolezní ne bi nastopile. Prsne bolečine pri divjih narodah so jako redke. Vtrdijo se pri ribanji z Fellerovim „Elsa-fluidom“ iz rastlin narejenim. Oživlja kroženje krvi i varje telo nagle vremenske spremembe. Predbojnske cene. 12 steklenic pošlje lekarnar. E. V. Feller, Stubica, Centrale 146, (Horv.) za 6 k., poštnine prosto. Pomagajo milo poganjajoče Fellerove Rhabarbara „Elsakrogljice“; cena 4 k. 40 f. za 6 škatljic franko. Oboje domače vrastvo je odlikovano i pohvaljeno v jezerih pismah.

Na podporo Marijinoga Lista i Novin so darúvali: Z Gornje Bistrice: Horvat Jožef 40 fil., Kohek Marjanka 20 fil., Doma Nandor 60 fil., Útroša Manka 1 kor., Vučko Orša 40 fil., Gabor Stefan 1 kor., Šernek Verona 60 fil., Donko Magda 1 kor. 20 fil., Tkalec Matjaš 2 kor., Tkalec Ana 1 kor., Rilaj Stefan 20 fil., Vútek Janoš 40 fil., Útroša Ana 40 fil., Žižek Dani 1 kor., Žižek Kata 20 fil., Žižek Marko 2 kor., Copo Martin 1 kor., Žižek Jožef 1 kor., Horvat S. Ignac 1 kor., Útroša Stefan 1 kor., Kolarič Ivan 2 kor., Prša Anton 40 fil., Kelenc Ivan 1 kor., Horvat Mihal 2 k., Útroša Roza 1 k., Kelenc Treza 2 k., Kustec Stefan 2 kor., Raj Jožef 1 k., Ivko Stefan 2 kor., Zavec Treza 2 kor., Kreslin Martin 1 kor., Kreslin Martin 1 kor., Raj Treza 2 kor., Gjorek Verona 4 kor., Gjura Ivan 1 kor., Kocet Andraš 40 fil., Tkalec Ana 40 fil., Virag Manka 20 fil., Vútek Bara 1 kor., Magdič Orša 4 kor., Ščernjavič Ana 6 kor., Balazic Manka 4 kor., Kustec Matjaš

2 kor., Lebar Jožef 2 kor., Zdravec Matjaš 2 kor., Vučko Pavel 80 fil., Glavač Manka 50 fil., Kocet Janos 1 kor., Hozjan Martin 80 fil., Kolenko Martin 2 kor., Kohek Mihal 1 kor., Kociper Maria 2 kor., Gjura Jožef 1 kor., Jakšič Matjaš 8 kor., Kustec Jožef 2 kor., Magdič Ivana žena 2 kor., Herman Ana 1 kor., Balazic Lena 50 fil., Vučko Fema 20 fil., Balazic Stefan 2 kor., Kelenc Janoš 60 fil., Útroša Maria 2 kor., Vučko Ivan 40 fil., Vučko Ana 2 kor., Lebar Maria 2 kor., Tivadar Maria 1 kor., Ritlop Jožef 2 kor., Vučko Martin 2 kor., Matjašec Maria i Herman Ivan vsaki 20 fil., Trajbar Matjaš 30 fil., Varašanec Stefan 1 kor., Vinčec Ana 50 fil., Korčec Stefan 1 kor., Vinčec Martin 20 fil., Vučko Ana 50 fil., Fotivec Kata 30 fil., Krampač Treza 50 fil., Magdič Jožef 2 kor., Graj Ana 2 kor., Balazic Ana 2 kor., Kustec Stefan 1 kor., Vučko Martin 1 kor., Kustec Jožef 1 kor., Ščerbic Manka 2 kor., Ščerbic Ana 2 kor., Žabot Ana 1 kor., Vučko Kata 1 kor., Ritlop Janoš 1 kor., Bernjak Ana 1 kor., Markoja Martin 1 kor., Grüškovnjak Verona i k., Lebar Roza 1 k., Ritlop Jožef 1 k., Vučko Verona 1 k., Hozjan Magda 40 fil., Gerič Treza 2 k., Jakšič Janoš 1 kor., Lovrenčec Magda 1 k., Magdič Verona 2 k., Smodiš Martin 1 kor., Vučko Matjaš 1 k., Balazic Lena 2 k., Vučko Martin 1 k., Balazic Martin 40 fil., Hajdinjak Bara 30 fil., Lebar Jožef 1 k., Vučko Ivan 4 k. Bogplati! (Dale.)

Pošta.

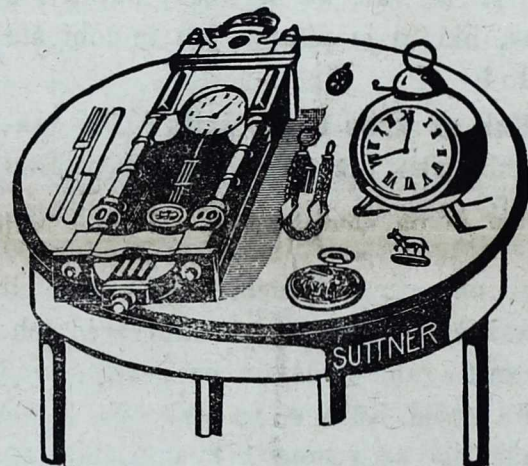
Pertóci Al. žena. Mož se išče gor; potrpi. *Sobočan F. D. Lendava.* 11 k. naročnine i 3 k. potpore sem dobo. Bog plati. Naj vam sloboščina popolno zdravje prinesé, je moja srčna žela. *Pücko Stefana mati. Renkovei.* Sinú so Rusi julija 20-ga zgrabili. *Brtalanč M. Krajna.* Kósi i Kofjači so odposlane Novine. Tomi drúgomi že dugo. Če so nej dali, naj dajo kaj podpore, keliko prevúpajo. To je cena za vojake Novine. *Kod. L. Tišina.* Keliko prevúpa podpore dati. Za pošilanja volo sem se zglosona pošto. Iz Szombathelya redno odpošlejo, po drúgih poštah se stavljajo. *Vsem.* Že sem pisao v Berlin zavolo pozvedavanja Amerikancov. Kda dobim glas, keliko de trebela platiti za pozvedavanje, naznanim c. naročnikom.

Najnovejše.

V 9. bitki pri Soči (Isonzo) so Taljani zgúbili 150.000 lúdi. — Angleži so začnoli nove močne napade pri Ancri. — Nemci so oktobra 104 sovražne letalne stroje dolstrelili.

Darovi, štéri trajno veselijo,

pa štéri čast napravijo darovniki, se kúpújejo v svetovnoj tvrdki Suttner, šterega blago živle svetovni glas. Što kúpúvle dare v níkajvrednih bazaraj, on da darovanci samo nevoló, sebe pa postavlja v slab spomin. Zah-tevajte na dopisnici

Št. 1316	lepa pendel vúra	—	—	K 10-50
„ 1325	pendel vúra hodi 14 dni	„	„	20-—
„ 1360	lepa stenska vúra	—	—	4-80
„ 1376	lepa vúra kukovica	—	—	17-—
„ 1203	dobra vúra búdilka	—	—	3-50
„ 1204	vúra búdilka, štéra kaže dneve	„	„	5-—
„ 1216	flna vúra búdilka	—	—	7-80
„ 410	roskop žepna vúra níklasta	„	„	4-10
„ 513	tula níklasta vúra z dvema pokrivaloma	—	—	9-80
„ 1512	„Zenith“ níklasta vúra s 15 rubini	—	—	16-25
„ 781	srebrna tula vúra z dvema pokrivaloma	—	—	21-—
„ 1546	koznata naro kvica z vúrov	„	„	17-—
„ 916	srebrna masivna verižica	„	„	3-20
„ 989	srebrni masivni onvesek	—	—	1-50
„ 1022	srebrno čísló	—	—	5-70
„ 113	zlbtá duble verižica za okoli šinjeka	—	—	5-80
„ 463	double zlati križec	—	—	1-50
„ 212	srebrni prstan z tepim kamnom	—	—	1-20

Krasen cenik zobstom i franko.

Pošta	Zlato vúro teko	Ka se ne
po povzetji ali pa či se penezi naprej pošlejo.	dobi vsaki kúpec zob-ton. Več se zvedí v krasnom ceniki.	vídi, se zameni.

Vsaka vúra je točno vrejena, namazana, pa se zapira brezi prašenja. Vse zlato pa srebrno blago je službeno označeno.

Lastna vúrna tovarna na Švicarskom.

H. SUTTNER samo Ljubljani št. 945 (Laibach).

Nema podržnice. Krščasoska svetovna razpošiljalnica. Nema podržnice.

veliki

Cenik

z jezerami slik de zobstom i franko

Št. 115	double zlati ovratnik	—	K 2-35
„ 845	14 karatna zlata verižica	„	32-—
„ 96	double zlata verižica za vúro	„	7-—
„ 2318	srebrni masivni lanček	„	5-50
„ 2706	srebrno ceevo (sv. podobica)	„	3-30
„ 25	pozlačeni srebrni križec	„	2-70
„ 328	double zlata narokvica	—	2-70
„ 1142	srebrna igla pribadača	—	2-50
„ 283	srebrni privesek	—	1-—
„ 282	emajlirano srebrno ceevo	„	1-10
„ 470	double zlato ceevo	—	1-20
„ 1565	14 kar. zlati vúhani	—	12-—
„ 1677	srebrni vúhani	—	1-—
„ 1241	dalnogled	—	13-—
„ 259	srebrna jedilno orodje za 12 oseb	—	19-—
„ 211	srebrni prstan s kamnom	„	—90
„ 1063	pozlačeni srebrni prstan	„	2-70
„ 182	14 karatni zlati prstan	„	12-50

Na jezere priznalnih pisem

dobi tvrdka!

Edno zmed njih se glasi:

Nadignjena samo zavolo točnoga dobavljanja!

„... najbole me je nadignolo, ka ste mi Vi one dare za mojih 19 vnúkov tak točno poslali pred Božičom!“

Klanjec.

Hermína Floegel,
vdova zemlomeca.

V ceniki najdete primeren dar za vsako priliko.

Lastna znamka „IKO“ je svetovnoga glasa